

Jana Laštovičková Grygarová z Velké Losenice na Žďársku je momentálně jedinou lektorkou v České republice, která smí vyučovat všechny obory techniky Boba Rosse

Také vy se můžete stát na jeden den umělcem

ZLATA PTAČKOVÁ

Velká Losenice – Má doma více než 300 vlastních obrazů a stále jich přibývá. Jana Laštovičková Grygarová z Velké Losenice na Žďársku se od roku 2007 žije jako lektorka kreslení (nejen) pravou mozkovou hemisférou. K této technice přidala olejomalbu podle Boba Rosse a letos také malování portrétů.

Vedete kurzy kreslení pravou mozkovou hemisférou. Co si má laik pod tím názvem představit?

Osobně zastávám názor, že je to trochu nadnesený název. Betty Edwardsová, která tuto techniku objevila, tvrdí, že pokud máte tu píli a vytrvalost, tak se naučíte, co chcete. Je to stejné, jako když se chcete naučit řídit auto. Musíte odjezdit potřebné množství hodin, a když se tak stane, teprve pak dostanete do ruky řídicí páku oprávnění.

Stejně je to třeba u kreslení. Pokud chcete kreslit, já vám ukážu techniku jak na to, a vy, pokud budete doma procvičovat – řekněme jednou za čtrnáct dní či za měsíc, si nakreslíte obrázek – se to samozřejmě naučíte tak, že posléze budete schopni kdykoliv nakreslit cokoliv.

Jak v tom hraje roli pravá mozková hemisféra?

Člověk má dvě mozkové hemisféry, přičemž každá má svoji funkci. V běžném životě využíváme víceméně levou hemisféru, která je založena logicky, tedy počítání, matematika... Pravá je zaměřena zase kreativně. Vědci, kteří mozek zkoumali, zjistili, že pravou půlku mozku používáme mimálně. Takže

VŠICHNI MAJÍ TALENT. Takzvaná technika „mokřý do mokřého“ je vhodná pro naprosté začátečníky i pro pokročilejší malíře. Jejím prostřednictvím si lidé mohou pod vedením lektorky Jany Laštovičkové Grygarové namalovat krajiny, květiny i zvířata. Foto: Deník Zlata Ptáčková

a pozorují pouze předmět, který zobrazují. Kreslí však i obrázek vzhůru nohama.

Kreslit poslepu? Možná. Ale vzhůru nohama? Tak to si už vůbec nedokážu představit.

Je to jednoduché. Logická, tedy levá půlka mozkové hemisféry skutečnost vyhodnotí tak, že to nejde nakreslit, a vypne. V ten okamžik více méně funguje už jen pravá část mozku, která má jednodušší

buji na chvíli odpočinout a přijít na jiné myšlenky. Někdy jsem zapomenout na lidi, kteří se zajímají o zdravý životní styl, a setkala jsem se se prosto nadšená, že je to věc, kterou bych chtěla do budoucna dělat. Bylo to ale zatím jen v mých snech.

A sen se poté stal skutečností. Asi rok jsem si tak kreslila a posléze jsem zjistila, že jsem nakoupila snad všechny

vydražili ve svůj prospěch. Momentálně mám na výstavě v Praze asi 40 obrazů, v létě – od 1. do 13. července – budou mé výtvořiny na prodejní výstavě v Jimramově a na podzim jsem domluvená na výstavu v knihovně ve Žďáře nad Sázavou. Buďte ráda, když si někdo nějaký obrázek koupí.

Děláte obrazy na zakázku?

Ano, ale jen minimum. Více mě baví kurzy.

Mohou si vás jako lektorku objednat například do Brna, Prahy, na Slovensko...?

Určitě, jezdím po celé republice. Bud si hledám sama příležitosti, kam bych mohla vyjet, nebo když mi zavolá kdokoliv a řekne, mám tu pět lidí, přijela byste za námi, není problém. Cestuji i na Slovensko.

Musí si zájemci na kurz něco přinést?

Dostanou ode mě všechno – barvy, plátno, půjčím jim štětce. Jediné, co si musí donést, je zástěra, i tu ale mohu půjčit, dále olejové ubrousky na utírání štětců a papírové ubrousky. Když pořádkám kurzy doma ve Velké Losenici, je tu k dispozici káva, čaj a malé občerstvení se vždy najde. V případě kurzu kreslení pravou mozkovou hemisférou ode mě dostanou komplet všechno – tužky, papír. Žádné vedlejší starosti s tím nejsou.

Mají lidé více zájem o kurzy kreslení tužkou, nebo olejem?

Trochu se to mění. Když jsem v roce 2007 začínala, jednak jsem ještě olejomalbu nedělala, bylo hodně zákazníků na kreslení tužkou. Dnes

říkám o tom, jak mozek funguje, jak jej více používat, jak trénovat pravou i levou půlku a jak získaných informací využít k tomu, aby nám učení se čehokoliv šlo lépe. Poznat-ech lidské činnosti. Například existují kurzy zpívání pravou mozkovou hemisférou i kurzy učení jazyků pravou mozkovou hemisférou.

„Mozek si jednoduše nevyhodnotí obrázek jako obrázek, ale jako čáry, a ty překresluje.“

Co a čím kreslíte v kurzu?

Kreslíme tužkami na papír a konečným výsledkem je portrét. Celkem se nakreslí deset až dvanáct obrázků, mimo jiné také lidská postava, třikrát vlastní ruka nebo například kreslítko. Lekce obsahuje spoustu cvičení, která vedou k tomu, že se naučíte techniku samu, tedy jak na to. Klienti si zkouší odhadovat vzdálenosti, zkoumat tvary, stimování, rovněž kreslit jak profil muže, tak kreslit poslepu, to znamená, že se vůbec nedívají na papír,

muži bylo 72 let, navíc jsem měl nemoci. Říkávám, že se kurzu může zúčastnit každý, kdo má zdravou ruku. On byl pravák, ovšem kvůli zmiňované nemoci si ni nemohl pohybovat, a tak kreslil levou. Vzhledem k jeho stavu vše zvládl na výběrnou.

Co je z vašeho pohledu nejnáročnější, když vedete takovou skupinku kurzistů?

Důležitá je, aby se sešla skupinka lidí, kteří si dohromady sedí. Aby mezi sebou dokázali komunikovat. Možná jednou se mi stalo, že na kurz přišel pán, tak trochu „negativista“, což ovlivňovalo ostatní. Jinak si nevybavuji žádnou špatnou zkušenost s klienty. Velice ráda s lidmi pracuji, na každém ze setkání se od nich dovidám mnoho nových informací.

Jak jste se ke kreslení a k malování dostala? Nějaké lekce jste musela absolvovat, nemlivé o lektorských osvědčeních.

Co se týká kreslení pomocí pravé mozkové hemisféry, k tomu jsem se dostala na začátku své mateřské dovolené. Po osmi měsících doma, kdy jsem byla taková ta matka, která nechtěla dítě nikomu jinému půjčit, protože já se přece o dítě starám nejlépe, jsem si říkala, že tím, jak se o

dalsích několik kurzů kreslení pravou mozkovou hemisférou u různých firem a v praxi to zkoušela na známých. Když pod mým vedením obrazy nakreslili, šla jsem si pro živnostenský list. Oprávnění k výuce mám z ministerstva školství.

Vrátím se ještě k procvičování pravé a levé mozkové hemisféry, které se svými klienty provádíte. Dejte nám jeden tip.

Existuje například křížové cvičení, převzaté z kineziologie. Nakreslíte si na papír o velikosti A4 kříž, který si pověsíte na zeď nebo na dveře, stoupnete si proti kříži a opravdu fyzicky cvičíte. Dáváte křížem levou ruku k pravé noze a pravou ruku k levé noze, toto děláte šestkrát. Potom dávejte šestkrát stejnou ruku ke stejné noze a následně zase šestkrát křížte. Jedná se o procvičování na vyrovnání hemisfér. Mělo by i odbourávat stres, pokud cvičíte každý den.

Vaše dílna je rovněž plná obrazů malovaných olejem.

K olejomalbě jsem přišla právě na jednom z kurzů kreslení pravou mozkovou hemisférou. Někdo se tam zmínil o technice Boba Rosse, o malování na mokré plátno. Nadchlo mě to více než kreslení pravou mozkovou hemisférou. Jde o tak velice jednoduchou techniku, že ji zvládne i malé dítě. Z tohoto důvodu si říkám, proč se probíhá neučí na základní škole. Spousta dětí výtvarná výchova nebaví, nevím, jak teď, ale dříve to byl takový nezáživný předmět. Tohle by mohlo bavit. I kdyby šlo třeba jen o seznámení se s technikou.

NOVINKA V NABÍDCE. Od letošního roku vede lektorka také kurzy malování portrétů olejovými barvami takzvanou stírací technikou. Foto: Deník/Zlata Ptáčková

lepší dílo dokončit ještě tentýž den. Další týden schne. Pokud něco namalujete, za týden se k tomu vrátíte a řeknete si, že byste něco udělala jinak, tak to není problém. Musíte si plátno znovu podmalovat tekutou průhlednou barvou či olejkem a obraz předělat. Maluje se většinou štětci a olejovými barvami uzpůsobenými právě k mokrému malování. V Česku se více méně v kamenných obchodech neprodávají, je možné je sehnat na internetu. I já je tam prodávám.

„Buď si hledám sama příležitosti, kam bych jela, nebo zavolá a řekne, někdo zavolá a řekne, mám tu pět lidí, přijela byste, není problém.“

Co vás na pořádání kurzů baví?

Největší radost mi dělá, když mi lidé odchází z kurzu s rozzářenými očima, vidí svůj výtvar a nevěří, že to namalovali oni. Když jsme svědkem toho, že mají radost. Poté přijdou ještě dvakrát třikrát zpátky. Mám spoustu zákazníků, i když už je nechci nazývat zákazníky, spíše přáteli, kteří tu byli dvanáctkrát, patnáctkrát a stále chodí a malují. Svě výtvary nevýdávám za žádné umění.

Myslím si ale, že jde o celkem koukatelné obrázky. Samozřejmě když k nim přijde nějaký výtvarník, může mít výhrady.

Vy s lidmi obrázky malujete také. Musíte mít doma nespočet děl. I třeba totožných.

Mám tu asi 300 obrazů, možná více, teď jsem je nepočítala. To číslo bylo ke konci loňského roku.

Nabízíte se otázkou, co s nimi?

Hodně jsem jich darovala do brněnských škol, začátkem roku jsem dávala círka dvacet obrazů do kavárny

vat peníze. Nyní zhruba 80 procent zákazníků na olejomalbu pochází z těch kurzů kreslení tužkou. Když někde inzerujete, že za den naučíte lidi malovat obraz olejem, tak vám na olejomalbu chodí lidé, kteří obraz viděli někde u známého, na doporučení nebo v televizi. Na inzerát to moc nefunguje.

Existují k mokré malbě knihy?

Cizojazyčné a nejsou běžně dostupné v knihkupectví. V zásadě je prodávají pouze lektori, kteří malbu školí. Já mám ve svém sortimentu asi 10 knih s návody, z nichž ke dvěma knížkám dávám i český překlad. Ale jsou i výuková DVD.

Jak je těžké se k lektorům v cizině dostat? Je velký zájem?

Není to až tak těžké, spíše finančně náročné. Nejdrívě jsem dělala kurz na krajinky v Nizozemí, byli tam lidé z různých koutů světa i takoví, kteří dříve nikdy nemalovali. Zvládli to. Pokud se rozhodnete, že chcete být lektor,

musíte si sbalit spoustu peněz a přihlásit se na ten kurz. Nic jiného v tom není. Pořádá se jednou ročně, letos už byl, takže další až příští rok na jaře.

Dá se od mokré techniky posunout někam dál?

Myslím si, že ano. Já jsem si jako nadstavbu udělala ty portréty, což už není technika Boba Rosse, a chystám se na zátíší a možná i lidskou postavu. Neříkám, že přímo akty. Je to pro mě výzva.

Jaké kurzy vede

Jana Laštovičková Grygarová z Velké Losenice pořádá kurzy olejomalby technikou Boba Rosse, olejomalby kombinovanými technikami (akryl/olej), malování portrétů olejovými barvami tzv. stírací technikou, kreslení pravou mozkovou hemisférou, kreslení pastelkou a kreslení uhlím a pastelem.

Více na www.afeliet-zobra.eu